

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

12 Vtrum ille qui non dat pauperi petenti si habent de superfluo peccet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

Ratio autem in contrarium adducta falsum supponit, si quod per votum simplex aliquis det corpus suum Deo: non enim dat, sed promittit.

QUESTIO VI.

DEINDE quærebatur de his quæ pertinent ad culpam.

¶ Et circa hoc quærebantur quinque.

¶ Primo, utrum peccet qui ad ecclesiam vadit propter distributiones, qui alias non iret, quamvis a principio præbendam acceperit ut Deo seruiret.

¶ Secundo, Vtrum aliquis habens de superfluo, peccet si non det pauperi petenti.

¶ Tertio, Vtrum quando sunt diuersæ opiniones de aliquo facto, ille qui sequitur minus tutam, peccet, sicut de pluralitate præbendarum.

¶ Quarto, Vtrum mendacium semper sit peccatum.

¶ Quinto, Vtrum quantum aliquis intendit peccare, tantum peccet.

ARTICVLVS XI.

Verum ille qui vadit ad ecclesiam propter distributiones, alias non iturus, peccet.

4. di. 1. q. 2.
2. q. 1. ad 3. &
2. q. 2. c. 11.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur, quod ille qui vadit ad ecclesiam propter distributiones alias non iturus, peccet. Ipse enim videtur ponere obsequium diuinum, quod est impretiabile, sub pretio rei temporalis ergo committit simoniam, & ita videtur quod mortaliter peccet.

SED CONTRA. Ille qui fecit votum bona intentione, si postmodum in prosecutione voti mutetur voluntas eius, ut inuitus faciat quod volens promisit, non euacuatur meritum voti, ut videtur. Anselmus dicit in libro de similitudinibus, ergo eadem ratione qui accipit præbendam, ut Deo seruiat, non peccabit, quamuis postea mutetur eius intentio.

23. q. 100. 1.
5. q. 1. ad 3. di.
5. q. 4. ar. 2.
q. 2. 9.

RESPON. Dicendum, quod ad euidenciam huius questionis notandum est, quod aliquis actus dicitur esse spiritualis dupliciter. Vno modo, ex parte principij, quod factus competit alicui persone propter aliquod spirituale quod in ipso est, sicut episcopo consecrare basilicas, & diacono legere euangelium, & in talibus actibus committitur simonia, si aliquis intendat suum actum vendere. Alio modo, est aliquis actus spiritualis non ex parte principij, sed ex parte finis tantum, sicut docere liberales artes, quarum veritas spiritualis est: sed huiusmodi doctrina non competit alicui propter aliquod spirituale officium, cum etiam gentilibus liceat huiusmodi artes docere, & in his actibus committitur simonia si vendatur finis, qui spiritualis est, si ipsa veritas, non autem si aliquis sua opera locet. Celebrare ergo diuinum officium in ecclesia, est actus spiritualis primo modo. Competit enim alicui ex hoc quod est clericus, & ideo simoniam committit, qui huiusmodi actum vendere intendit. In qualibet enim venditione pretium accipitur quasi finis: & ideo in predicto casu distinguendum est. Si n. huiusmodi distributiones recipit quasi finem sui operis principaliter intentum, simoniam committit, & ita mortaliter peccat. Si autem habet principalem finem Deum in tali actu, ad huiusmodi distributiones respicit secundario non quasi in finem, sed sicut in id quod est necessarium ad suam sustentationem, constat quod non vendit actum spirituale, & ita simoniam non committit,

nec peccat. Sic enim acceptio distributionum non erit causa quare ad ecclesiam vadat, sed proprie huiusmodi determinatio quare nunc vadat, & non alia vice.

Et sic patet responsio ad primum, quia non ponit impretiabile sub pretio.

Ad illud vero quod contra obicitur, dicendum, quod tunc in uolente non euacuatur meritum voti, quando intentio uolentis fertur super licitum, ut cum aliquis uellet non facere illud quod uouit, si non uouisset. Si autem feratur directe super illicitum, tunc euacuatur meritum voti, ut cum aliquis uult absolute illud non facere quod uouit. Ille autem qui uult ire ad ecclesiam pro pecunia, sicut pro fine principali, habet uoluntatem delatam super illicitum, & ideo peccat.

ARTICVLVS XII.

Verum ille qui non dat pauperi petenti, si habeat de superfluo, peccet.

AD SECUNDUM sic proceditur. Videtur quod ille qui non dat pauperi petenti, si habeat de superfluo, peccet. Facere enim elemosinam de superfluo est in præcepto, Luca. 12. Verum tamen si quid superest, date elemosinam. ergo peccat si petenti non tribuat.

¶ 2. Præ. Aliquis tenetur inquirere de his quæ sunt necessaria ad salutem, ut aliquis subueniat cæcili in extrema necessitate, ergo tenetur quilibet inquirere utrum pauper sit in extrema necessitate, ut illi tim ei dare.

In contrarium est, quia sic uidetur quod omnes essent damnati.

RESPON. Dicendum, quod circa hoc distinguedum est. Supposito enim quod aliquis habeat de superfluo & respectu indiuidui, & respectu personæ, quod tenetur pauperibus erogare, aut uidet in paupere petente euidencia signa extremae necessitatis, aut non. Si uidet, certum est quod tenetur dare, & peccat non dando. In hoc enim casu loquitur Ambrosio. Paſce fame morientem, si non paucis, occidit si. Si uero non appareant, tunc non tenetur dare pauperi petenti, quia quamuis tenetur dare superfluum pauperibus, non tamen tenetur omnibus dare nec huic dare, sed tenetur distribuere secundum quod sibi uisum fuerit opportunum: nec tenetur inquirere, quia hoc esset nimis graue, quod de omnibus pauperibus inquireret, & præcipue cum de eum qui necessitatem patitur, pertineat ut necessitatem suam exponat.

Et per hoc patet responsio ad obiecta.

ARTICVLVS XIII.

Verum ille qui habet plures præbendas, peccet.

CIRCA tertium sic proceditur. Videtur quod ille qui habet plures præbendas, peccet ex hoc ipso quod opinioniones magistrorum sunt in contrarium. Quicumque enim committit se discrimini in his quæ sunt ad salutem, peccat: sed iste committit se discrimini ut videtur, cum faciat contra multorum petentium sententiam, erga uidetur quod peccet.

SED CONTRA. Potest esse quod in tali casu aliquis adhibet diligentiam, inquirens an habere plures præbendas sit licitum, nec inuenit aliquid quod eum moueat ad hoc quod sit illicitum. ergo uidetur quod sine peccato possit plures præbendas habere.

RESPON. Dicendum, quod duobus modis aliquis ad peccatum obligatur. Vno modo, faciendo contra legem, ut cum aliquis fornicatur. Alio modo, faciendo contra conscientiam, & si non sit contra legem, ut si conscientia dicit alicui quod leuare festucam de terra sit peccatum mortale.